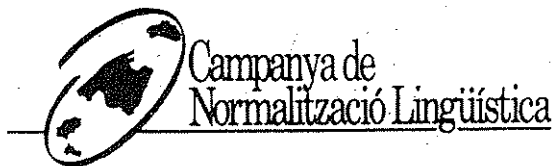

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

VII

Palma
1995

Línea Directa

© Aina Moll, A.I. Alomar i Cèlia Riba, segons l'autoria dels textos.

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Jorvich, s.l.

Impressió: Jorvich, s.l.

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

I.S.B.N. 84-604-8810-1

XVII

El Projecte Lingüístic de Centre

Al B.O.C.A.I.B. núm. 105, del 27 d'agost, es publica una Ordre del Conseller de Cultura, Educació i Esports que esperàvem amb candeletes i que havíem anunciat des de **Línia Directa** diverses vegades: **l'Ordre sobre l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua vehicular en l'ensenyament no universitari.**

En virtut d'aquesta Ordre, els centres d'ensenyament ja no hauran de demanar **permís** per fer ensenyament en català, cosa que resultava discriminatòria respecte del castellà i donava a l'ensenyament en la nostra llengua un caràcter atípic i "aventurat" que plantejava dubtes a molts de pares quan eren consultats sobre la conveniència de la seva implantació. Al contrari, se suposa que el català i el castellà seran emprats com a llengües vehiculars d'ensenyament a tots els centres, en proporció diferent segons la situació sociolingüística de l'alumnat i del professorat.

Ara els centres hauran d'incloure en el projecte educatiu de centre implantat per la LOGSE (Llei Orgànica 1/1990, d'ordenació general del sistema educatiu), el Projecte lingüístic de centre, que determinarà els principis pedagògics i didàctics en què es basarà l'ensenyament-aprenentatge de llengües al centre, i serà elaborat per l'equip directiu, segons les directrius del claustre de professors i dels pares d'alumnes, i aprovat pel consell escolar.

El Projecte lingüístic s'establirà "d'acord amb la situació sociolingüística de l'alumnat i del professorat, i amb vista a l'objectiu ineludible d'assegurar que els alumnes tenen, al final del període d'escolaritat obligatòria, el domini

oral i escrit de les dues llengües postulat en l'article 20.1 de la Llei de normalització lingüística". Els centres comunicaran el projecte al Ministeri d'Educació i Ciència i a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, que, per mitjà de la inspecció educativa, en podran verificar en qualsevol moment el rendiment. En cas que es produïssin desequilibris importants en la competència lingüística dels alumnes en una de les llengües oficials, el centre s'hauria de replantejar el projecte lingüístic per tal que els alumnes tinguin garantida la possibilitat de domini oral i escrit de les dues llengües.

Es considera excepcional el fet de fer servir exclusivament una de les dues llengües, **sigui la catalana o la castellana**, per a tot l'ensenyament (excepte, naturalment, el de l'altra llengua oficial i el de les llengües estrangeres), i els centres que vulguin fer-ho "n'hauran de sol·licitar autorització a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, després de l'acord del claustre de professors i del consell escolar del centre, i amb una exposició raonada de motius". És a dir, que els requisits que abans s'exigien per a fer ensenyament en català, en qualsevol proporció, s'exigeixen ara per a fer **ensenyament exclusivament en català o en castellà** (eliminant així la discriminació). Naturalment, es mantenen les autoritzacions ja concedides per al català. Sembla que un diari d'àmbit estatal ha anunciat aquesta Ordre del Govern Balear dient que era una ordre de "derogació de la regulació de l'ensenyament en llengua catalana" (cosa de la qual s'alegrava molt). En efecte, es deroga "l'Ordre de 29 d'agost de 1986, de regulació de l'ensenyament en llengua catalana", però el diari en qüestió no s'ha adonat que aquella ordre era molt més limitativa de l'ensenyament en català que la que ara la deroga.

L'Ordre actual significarà un pas endavant importantíssim en la normalització de l'ensenyament a les Illes Balears. És ver que no imposa màxims ni mínims en la proporció, cosa que molts d'amics preocupats per una possible aplicació restrictiva per al català per part de molts de centres, consideren un defecte greu. Però en realitat, el mínim és una assignatura o una àrea, i el màxim totes manco una, tant per al català com per al castellà. Si tenim en compte que hi ha molts de centres que encara no en fan cap en català, el saldo ha de ser forçosament positiu per a la llengua pròpia, fins ara postergada.

D'altra banda, està ben demostrat que l'ensenyament totalment en català no perjudica la competència lingüística en llengua castellana (precisament perquè el castellà encara és absolutament dominant, dins la nostra societat), i també que els alumnes que reben tot l'ensenyament en castellà adquireixen uns coneixements de català francament insuficients. Per tant, els centres ho hauran de pensar molt bé, abans de sol·licitar un permís per a ensenyar exclu-

sivament en castellà que podria haver de ser revocat per rendiment insuficient en la llengua pròpia de les Illes. La necessitat d'aconseguir un coneixement equilibrat de les dues llengües menarà indefectiblement a augmentar la proporció a favor del català.

El fet de no imposar mínims, i de confiar totalment el projecte al centre mateix amb participació de tots els seus òrgans, disminueix molt el risc de conflictivitat en l'aplicació de l'ordre. I també el disminueix el punt 6 d'aquesta, que diu literalment això:

"Un cop establert el Projecte lingüístic de centre, si alguns pares o tutors, en exercici del dret que els és reconegut en l'article 18.2 de la Llei de normalització lingüística, reclamen per als seus fills l'ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana, no emprada com a vehicular en l'ensenyament en un determinat centre, s'hauran de prendre les mesures necessàries per satisfer aquest dret, sense privar els altres alumnes de rebre l'ensenyament segons el model lingüístic del centre".

Benvinguda, doncs, aquesta Ordre! - A. M. (5-9-94)